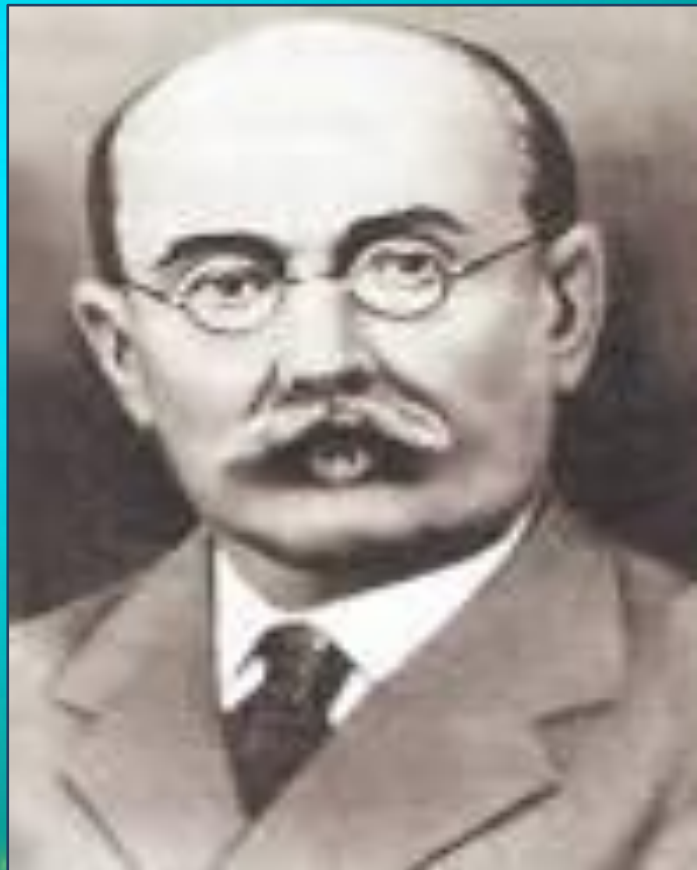

**Липський Володимир Іполитович
природознавець, ботанік, президент
Всеукраїнської Академії наук (1863-1937) –
до 160-ї річниці з дня народження.**

Біографія

Народився Володимир Іванович Липський в селі Самостріли (нині Корецького району Рівненської області) 11 березня 1863 року. Його батько, дід і прадід були священнослужителями. У 1873 році родина Липських переїхала до Житомира. Навчався у Житомирській гімназії, в 1881 році закінчив Колегію Павла Галагана із золотою медаллю, в 1887 — Київський університет.

Значний вплив на формування Липського як науковця справив завідувач кафедри систематики і морфології рослин І. Ф. Шмальгаузен. З 1887 до 1894 року працює на різних посадах в ботанічному саду Київського університету: консерватором, асистентом кафедри ботаніки. З 1889 року бере участь у наукових експедиціях на Кавказ та Північний Іран. В період з 1894 до 1917 року працює на посадах молодшого і старшого консерватора гербарію, головного ботаніка, а згодом — завідувача відділом живих рослин. Бере участь у наукових експедиціях на Кавказ, Алтай та Середню Азію для детального вивчення високогірної флори цих країв. В 1917 році повертається до України і бере активну участь у формуванні Української академії наук, очолює кафедру ботаніки ВУАН. У 1922–1928 роках — президент Академії. У 1928—1933 — директор Ботанічного саду в Одесі.

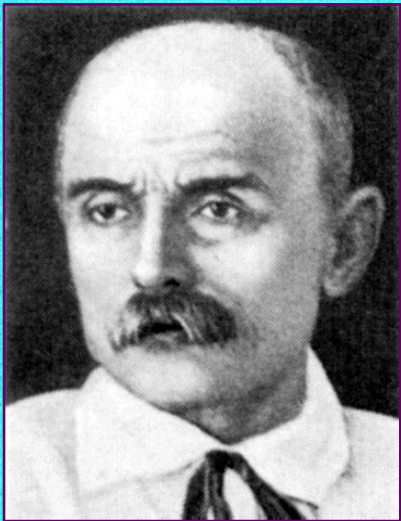

Наукова діяльність

Наукові праці вченого присвячені питанням флористики, систематики та географії вищих рослин, гербарній справі, принципам організації ботанічних садів, історії ботаніки. Одним з перших дав науковий опис флори Індонезії, Тунісу, Алжиру, Середньої Азії. Зокрема, Володимир Липський описав 4 нових види, 220 нових рослин, з яких 45 названі його ім'ям. Він є автором 82 друкованих наукових праць.

Перший київський період

Після закінчення навчань в університеті учений бере участь в численних наукових експедиціях: по Поділля, Бессарабії, Криму, Кавказу та Середній Азії. В 1889 році вийшла перша наукова праця Липського: «Дослідження про флору Бессарабії», в якій було наведено опис нового виду рослин мласкавця бессарабського (*Valerianella bessarabica* Lipsky). Декілька звітів про експедиції вчений опублікував у «Записках Київського товариства дослідників природи». Починаючи з 1889 року Володимир Липський відвідує Кавказ з метою дослідження рослинного світу цього регіону. Результатом подорожей є опис близько 40 нових видів та різновидностей рослин. Серед нових, описаних Володимиром Липським рослин Кавказу можна відзначити діоскорею кавказьку (кавказький (*Levisticum caucasicum*[sv] Lipsky)), перстач Алексеєнка *Dioscorea caucasica* Lipsky), бук східний (*Fagus orientalis* Lipsky), любисток), звіробій понтіїський (*Hypericum ponticum* Lipsky) та багато інших. (*Potentilla alexeenkoi* Lipsky), тюльпан кавказький (*Tulipa caucasica* Lipsky) та багато інших.

Бук східний,
одна з рослин,
відкритих та
досліджених
В. І. Липським

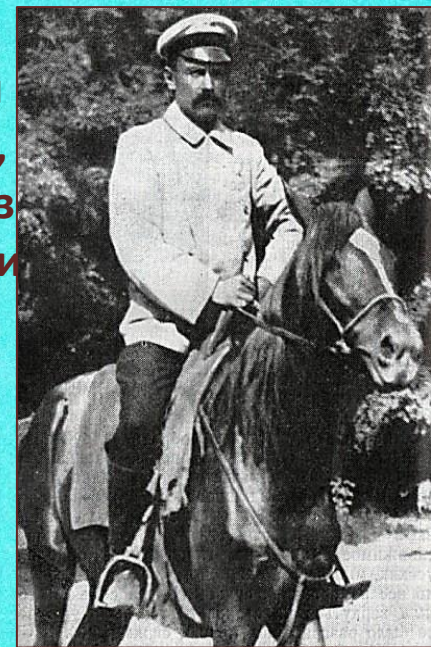
В період 1894—1896 років він продовжує розпочаті в Києві дослідження флори Кавказу. З 1896 року він починає вивчати флору високогірних районів Середньої Азії. Учений дослідив південні схили Гіссарського хребта, Паміро-Алтай, Тянь-Шань, Джунгарський Алатау, Копет-Даг, Ферганську та Зеравшанську долини, при чому в багатьох з районів він побував першим з ботаніків. Результатом експедицій стали більше тридцяти наукових праць та монографій, зокрема таких: «Матеріали для флори Середньої Азії», «Флора Середньої Азії».

Другий київський період

За рекомендацією першого президента Української Академії наук (УАН) Володимира Вернадського 30 грудня 1918 року на засіданні II фізико-математичного відділу УАН Володимира Липського було обрано директором новоствореного ботанічного саду в Києві. Окрім завідування Ботанічним садом Липський також керував кафедрою квіткових рослин ВУАН та брав активну участь в організації різних академічних структур, зокрема природничого профілю.

В 1919 році Володимира Липського одноголосно обирають дійсним членом Української Академії наук, у 1920 році — членом правління УАН, а в 1921 році — віце-президентом.

Володимир Липський був ініціатором створення Ботанічного саду УАН, розробив план саду і почав його практичне створення в дворі Президії Академії наук по вулиці Володимирській в Києві. Нинішній Ботанічний сад Академії наук було розбито в 1935 році в київському районі Звіринець.

Вчений в одній з експедицій по Середній Азії

Одеський період

21 червня 1928 року, залишивши посаду президента, Володимир Липський виїхав до Одеси, де очолив Одеський ботанічний сад. Під час роботи в Одесі зробив значний внесок у поживлення наукової роботи саду. Його розширення, виховання молодих науковців, впорядкування гербарію.

У 1927—1930 роках Володимир Липський вивчав водорості Чорного моря (зокрема в районі Карадагської гідробіологічної станції), досліджував вплив рослинності Атманайського лиману на Азовському морі на утворення та випадання солей, брав участь у роботах Українського інституту з каучуку та каучуконосів. Особливу увагу приділяв дослідженню філофори червоної. Ця водорість стала матеріалом для виготовлення йоду та агар-агару, які на той час ввозили з-за кордону. Так звані йодні експедиції на Чорному морі були проведені у 1930—1931 роках і як наслідок в 1931 році завдяки діяльності Володимира Липського в Одесі було відкрито перший в Україні йодний завод.

Володимир Липський працював директором Одеського ботанічного саду до 1933 року, після чого подав у відставку у зв'язку із небажанням підтримувати ідеї Трохима Лисенка і до самої своєї смерті працював науковим консультантом ботанічного саду. В 1936 здійснює останню наукову подорож — до Узбекистану та Туркменистану. Помер 24 лютого 1937 р. в Одесі.

В історії світової ботаніки Володимир Липський посідає визначальне місце – як унікальний систематик, флорист і ботанік-географ, як неперевершений знавець гербарної справи і блискучий організатор ботанічних садів. Його ім'ям названо в науці 47 видів рослин, він особисто відкрив 4 нових роди і 220 видів і різновидів рослин.

Вшанування пам'яті

На честь Володимира Липського названо два нові роди: Липскія (Lipskya) і Липськіелла (Lipskyella) та 54 нові види рослин (зокрема ковила Липського, молочай Липського, чебрець Липського, клен Липського тощо), які ввійшли у флористичні зведення всіх країн.

На прохання Президії Академії наук України у 1990 році виконком Одеської міської ради ухвалив постанову «Про увічнення пам'яті академіка Володимира Липського».

Література:

Шендеровський В. Неперевершений знавець природи. Володимир Липський / Василь Шендеровський // Нехай не гасне світ науки / Василь Шендеровський ; за ред. Емми Бабчук. – 2-ге вид. – Київ : Смолоскип, 2004. – С. 178-184.

Книга містить 50 нарисів про українських вчених, що зробили вагомий внесок до скарбівні світової науки і культури. Видання розраховане на широкий загал читачів.

Васильєва Т. В. Липський Володимир Іполитович [Електронний ресурс] / Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко // Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба [та ін.]. – Київ : Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України, 2016. – Т. 17. - С. 195. - Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-54778>

політь (нині Червоноград, Львів обл.), 1932–39 – проф. морал. догматики Богослов. академії у Львові (також був капеланом поета Івана). Умщував публікації у галузі часописів «Богослов», «Мета» та ін. 1939–44 – канцлер Алоїс. адміністрації Львівщини у м. Синю (Польща);

1946–48 – проф. теології Укр. катоц. семінарії у м. Гінсберг (Німеччина), 1948–51 – у м. Кулемборг (Нідерланди). 1951 виїхав до Канади, служив у церкві час був єпарх. радником тощо. «справ» (1974) наголошував на необхідності зберегти істоту сх. обряду в УГКЦ.

Літ.: Святий Ісус. Двері до серця Укр. Богослов. Академії у Львові. 1928–1929–1944. Торонто, Чикаго, 1973. Костя С. А. Крижів Б. В. Липський Володимир Іполитович. Укр. журналістика в ниніш. 1997. Вип. 4.

С. А. Костя, Б. В. Крижів

ЛІПСЬКИЙ
Володимир Іполитович
1921(11.03) 1863, с. Само-
лів Рівнен. пов. Волин. губ.,
Корсн. р-ну Рівнен. обл. –
22.1937, Одеса) – геоботан.
Д-р ботаніки (1919), акад.
СРР (1919), чл. кор. АН СРСР
(1917), м. М. Проківського
с. геогр. т-ва (1897), Закін.
Ю. П. Галаган (1891), Ін-т
Володимира (1886) у Києві,
тривав пом. консерва-
тором Ботан. саду вод-
в. асист. І. Шмалегузену
виступ. узнач. кількості експ.
і, зокрема, у Сербію,
Італію, Австрію,
Іспанію, Португалію,
д час яких став відомим
як систематик рослин.
Від 1894 – у Петерб.
Ду (нині С.-Петербур.)
ни та ст. консерватор,
ник, зав. відділу живих

рослин, 1914 – в. о. дир. 1917 пе-
реїхав до Житомира. Від 1918 –
дир. Ботан. саду, від 1920 –
чл. правління, 1921 – вице-пре-
зидент
ВУАН (Київ), 1923–28 – дир., зав.
тими рослин. Одес. ботан. саду,
Київ, т-ва природознавств,
ці присвч. питанням рослин, пра-
твк, систематик, географії росл.
твк, геобот., географії росл.
органі ботан. саду, історії бо-
таніки. За його методикою по-
чали працювати гербарні
колекції в усіх країнах світу. Ви-
нав рослинність України, зокре-
ма Сухого лиману півд. Одеси,
діагностич. деревля в Житомир.
Київ обл., водорості акваторії
Чорного моря, що дало змогу
розпочати вироб-во йоду та агар-
агару. Описав 4 нових родин, по-
над 280 видів і внутр.-видових
таксонів судан. рослин. ім'ям Л.
названо 56 видів рослин, Л.
(астрал) Липського кошику Лип-
ського, тонкоце Липського тощо)
2 родин (Lipkyella Juss., Lipkya
Nevski), одну з вершин Паміру,
перевали, льодовики.

Літ.: Исследования о флоре Бесса-
рабия // Зап. Киев. об-ва естествоис-
тателей. 1889. Т. 10, вып. 2. Борбавий
Санкт-Петербургского ботанического
сада к концу 70-летнего существова-
ния (1823–1898). С.-Петербург, 1898.
Горная флора России.
путешествия в Среднюю Азию и 1896.
ч. 1–2, 1905 ч. 3. Ботанические сады
заграничных императоров. 1909 //
С.-Петербург. ботан. сада. 1906. Т. 34.
1908. Цитовані ботанического са-
да. С.-Петербург, 1911. Семенов А. А.
История ботанического сада. 1. Нью-
Йорк. Ботанический сад. Петербург.
1915. Ботанический сад Украинской ака-
демии наук. Итого записки // Очерк
на пошлу акад. Д. Багалая. К. 1927.
Краткий отчет о ботаническом иссле-
довании Сухого лимана (1927) // Тр.
Одес. коллежского училища. 1928. Вып. 1. Иод и агар-агар из вод-
орослей Черного моря // Докл. АН СРСР
1932. № 3.

Літ.: Ботанический сад. С. В. Лип-
ский [Николай] // ЖБ. 1937. № 13–14.
Борбавий А. А. Володимир Іполитович
Липський. К. 1938. Володимир Іполитович
Липський (1863–1937). Випуск
Липський О. 1981. Дослідження Д. Н.
Липського // П. Володимир Іполитович
Липський академіка В. І. Липського
національного суданського // Інтер-
наційна конференція. 2013. № 3. Крижів Н. І.
Філософський М. М. Володимир Іполитович
Липський (До 150-річчя від дня
народж.) // УБСЖ. 2013. Т. 70. № 1.
Борбавий Професори СРР.

Т. В. Васильєва, С. Г. Коваленко

ЛІПСЬКИЙ СТОЯНИКИ

– одна з надвиданих груп па-
м'яток людей сучасного антро-
пологічного типу на Волинській
височині. Палеопалеоліт стоян-
ки, розташ. на гір. схилі Мазо-
вця, в урочищах Догла, Лис-
Козаківщина, Гостра, Глинціще,
Мокрецька, Болдичів Яр півд.-
с. Липа (нині Дубів. р-ну Рів-
нен. обл.), виявив у 1930-х рр.
мисл. археолог і музеєзнавець
М. Острозький. Отримав в ході
розвідок матеріали поглибл. ар-
хеолог. С. Круковський датував
середнь. часом, згодом цей комп-
лекс матеріалів отримав назву
Липська палеоліт. культура. Вони
визначені на підставі низки
своєрід. за формою нуклеусів і
сокирок, знарядь, які до-
зволили характеризувати її як
середню локал. внаслідок пере-
ходу палеоліту на тер. Сх.
Волині. Дослідники відзнача-
ли, що Липські нуклеуси подібні
до знайдених на багатьох північ-
них стоянках Сх. Сибіру, зо-
дані в Дюстай, печера (р. Ал-
дан) і Кокорію (р. Єнісей).
В. Савин відмічав подібність
вироблення Липської палео-
літ. культури, об'єднаної з п. відом.
на н. сивоїр. стоянках Євро-
пи, але визначав, що на тлі спл.
літ. ім. властиві, в специфічній
локал. особливості. 1960–63 в
урочищі Глинціще (Липа VI) про-
ведено розкопки підзем. криниць.
Окрім знарядь, побутових пред-
метів, знайдено, представле-
них різном. скелетів, ви-
винувало вироб. із бивня мамонта,
що за нов. ознаками нага-
дує антропоморфну фігурку, а
також кістяні накісники, дріт-
твк, проколки, молотки з рогу-
тих шар стоянки Липа VI – дату-
ються часом бл. 17–16,5 тис. р.
тому. 1963 і 1967 В. Савин до-
слідив стоянку Липа I, де зна-
йдено залишки житла, крім них
вироби, кістки тварин, грудки
звону

чирі
пий
за с
краї
плит
кост
крин
мог
вогн
павн
сто
ним
досл
16 т
пале
на У
час Г
буду
виго
ні зн
гост
створ
вик. с
Липс
1966 р
ет Лос
К. 197
спис

Липс
Васи
1918,
ска,
РД –
на-Ку
військ
дича
Учасн
бойов
від 19
значе
вдих
лер, п
гост-Д
с. Бил
шере
берез
(нині К
копаль
Полма
Ліпка
У м. С

Липс
Сиво
Липськ
місця
літ. (ви
1 км
вища,
за 18 к
від зам
9,84 м
2001.
Стоян
рекон
1650-х
береж
звону

Береговий П. М. Володимир Іполитович Липський (1863-1937) // Видатні вітчизняні ботаніки / П. М. Береговий, М. А. Лагутіна. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Рад. шк., 1969. – С. 119-124.

Автори книги розповідають про діяльність видатних вітчизняних ботаніків, а також висвітлюють все нове та цінне, що внесли вони в науку. Ці короткі нариси є в основному узагальненням опублікованих матеріалів про видатних учених-біологів. Видання рекомендовано широкому колу читачів.

Крецул Н. І. Володимир Іполитович Липський : до 150-річчя від дня народж. / Н. І. Крецул, М. М. Федорончук // Укр. ботан. журн. = Ukrainian Botanical Journal. – 2013. – Том 70, N 1. – С. 113-117 : фот.

Н.І. КРЕЦУЛ¹, М.М. ФЕДОРОНЧУК²

¹ ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» вул. Сухомилинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Київська область, 08401, Україна

² Інститут ботаніки імені М.Г. Холодного НАН України вул. Терещківська, 2, МСП-1, м. Київ, 01601, Україна

**ВОЛОДИМИР ІПОЛИТОВИЧ ЛИПСЬКИЙ
(до 150-річчя від дня народження)**

Ключові слова: Липський, історія науки, ботаніка, флора, ботанічні сади, рідкісні види рослин, гербарії

11 березня 2013 року виповнюється 150 років від дня народження Володимира Іполитовича Липського — видатного українського вченого, ботаніка, флориста, систематика, знавця та організатора роботи ботанічних садів, академіка і президента (1922—1928) Української академії наук, члена-кореспондента АН СРСР. Учений описав чотири нових для науки роди, понад 280 видів і різновидів. Його ім'я увічнено в історії ботанічної науки: на честь В.І. Липського названо 64 види та різновиди судинних рослин.

Народився Володимир Іполитович у 1863 році на Волині (с. Самостріли Корецького р-ну Рівненської обл.). Після навчання в Житомирській гімназії

(1873—1877) та Київській колегії Павла Галагана (1877—1881) він став студентом фізико-математичного факультету Університету св. Володимира в Києві, який успішно закінчив у 1887 році.

Аналізуючи наукову та організаційну діяльність В. Липського, можна виокремити такі основні періоди: перший київський (1887—1893), петербурзький (1894—1917), другий київський (1917—1928) та одеський (1928—1937).

Основними чинниками формування В. Липського як науковця-природодослідника були роки навчання в Колегії Павла Галагана та Університеті св. Володимира в Києві, активна науково-дослідницька робота під наставництвом видатного ботаніка І.Ф. Шмальгаузена, співпраця з багатьма відомими тогочасними природодослідниками, діяльна участь у роботі Київського товариства дослідників природи. В.І. Липський був одним із тих, хто належав до школи ботаніків-систематиків і флористів, створеної І.Ф. Шмальгаузом у Київському університеті. Після закінчення Університету св. Володимира молодий учений протягом семи років працював консерватором Ботанічного кабінету та Ботанічного саду цього навчального закладу, а також був асистентом на кафедрі ботаніки у професора І.Ф. Шмальгаузена, де гармонійно поєднував викладання з науковими дослідженнями.

За цей час В.І. Липський вивчає флору Бессарабії, Криму, Кавказу, Закавказзя, Закарпатської об-

© Н.І. КРЕЦУЛ, М.М. ФЕДОРОНЧУК, 2013

ISSN 0372-4123. Укр. ботан. журн., 2013, т. 70, № 1

Мокрицький Г. П. Родина академіка Липського і Бердичів /
 Г. П. Мокрицький // Бердичівщина: поступ у третє тисячоліття : наук. зб.
 "Велика Волинь" / [відп. ред. М. Ю. Костриця]. – Житомир : М. А. К.,
 2001. - Т. 22. – С. 50-55.

Знайдемо, чимувати, остачі рідку во 2-й тисячолітті, а саме в 10 квітні 1829 р. в ньому зазначено, що шлюбом можна вивести зок-
 маємо складалося і конкретне підтвердження, як не дивно, опінуються досить скільки, і в цьому ж році, в 1829 р. в ньому зазначено, що шлюбом можна вивести зок-
 Авт.) немає... в м. Бердичеве більших заможних громадян, ніж в інших містах України. Як видно із сказаного, тут те-
 вати підписані кагалішми: Срулем Креліним, Зейлімом Тартаковським, Лейбом Мару-
 сом, Янкелем Ходорковським. Скріплене оваліною своєю нечоткою, діаметром 3 х 4 см,
 у верхній частині якого, обведений колом герб Російської імперії, по краю печатки напис:
 «ВОЛЫ. ГУБ. ЖИТО. ПОВЕТА БЕРДИЧЕВ. КАГАЛА. П.», під гербом, такий же напис:
 півколом, на ідиші?
 З усього вищесказаного, можна зробити висновок, що описана у даній публікації справа,
 є не лише суттєвим доповненням до історії відомої родини Рубинштейнів, а й унікальним
 джерелом, що характеризує суспільні відносини населення Бердичева першої половини
 XIX ст. – містечка, яке за насиченістю громадського та економічного життя, служило цент-
 дом населення, не поступалося столичним містам і навіть перевершувало багатьох губер-
 ських центрів, у тому числі і власний Житомир. Загалом констатувало, що були як позитив-
 справа, навіть малосуттєва за своїм основним змістом, описані в руках яка позитив-
 дослідника може порадувати зовсім несподіваним фактом чи документом, який іншої роз-
 ми неможливо відшукати навіть в результаті копійного підспрамованого пошуку.

Г. П. Мокрицький
 (м. Житомир)

РОДИНА АКАДЕМІКА ЛИПСЬКОГО І БЕРДИЧІВ

Вже понад п'ятнадцять років автор цих років вивчає життєвий шлях нашого видатного
 земляка, одного з перших президентів Академії наук України, академіка Володимира Іполі-
 товича Липського. Результатом цих досліджень стала монографія, що вийшла друком у
 1991 році у видавництві "Наукова думка".¹ Саме у ній вперше прозвучали "житомирські"
 факти з біографії вченого, досі невідомі і неопубліковані.² А вже, незважаючи на великі за-
 слуги і значну наукову спадщину Липського, до виходу монографії, бібліографія публікацій
 про нього обмежувалася лише статтями у кількох енциклопедіях³ та фахових наукових часо-
 писах⁴ і невеличкою брошурою професора Барбарія.⁵
 Під поняттям "житомирські", ми маємо на увазі не лише факти з біографії академіка Лип-
 ського, пов'язані із власне з Житомиром (хоча їх чимало),⁶ а регіон значно ширший, власне
 Волинь, об'єднувану її колишнім губернським центром Житомиром. І от, серед цих "жито-
 мирських" у широкому розумінні слова сторінок вченого, значний інтерес шквалить малови-
 омї зв'язки видатного українського вченого з містом Бердичевом. Про них автори цих
 рядків довелось свого часу писати у бердичівській газеті "Радянський шлях", але ці публі-

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ
 ВИДАТНІ ПОСТАТІ БЕРДИЧІВЩИНИ. ЖИТОМИРЩИНИ. ВОЛИНИ

В. І. Липський.

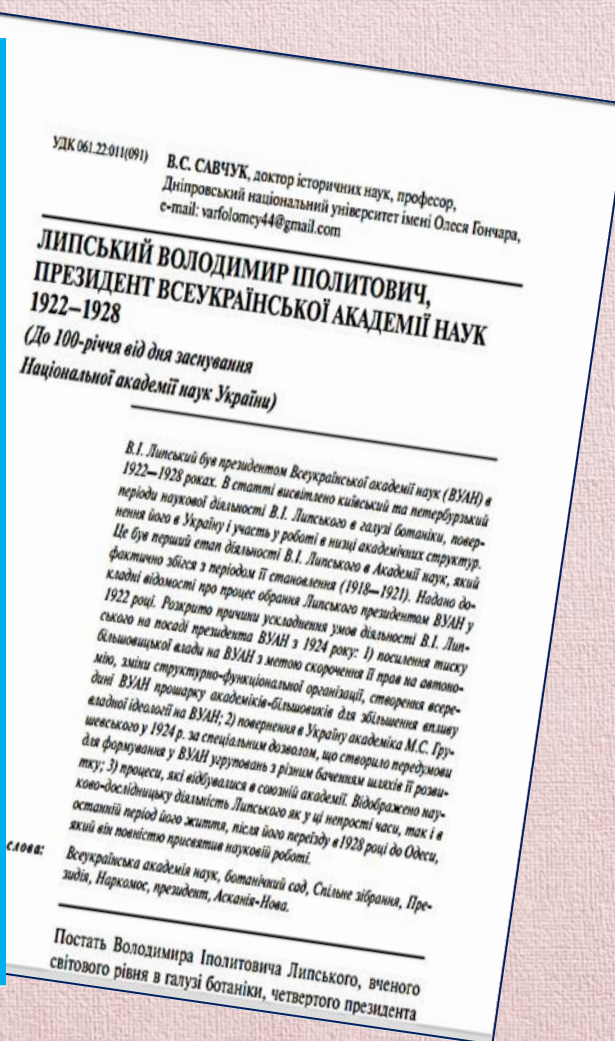
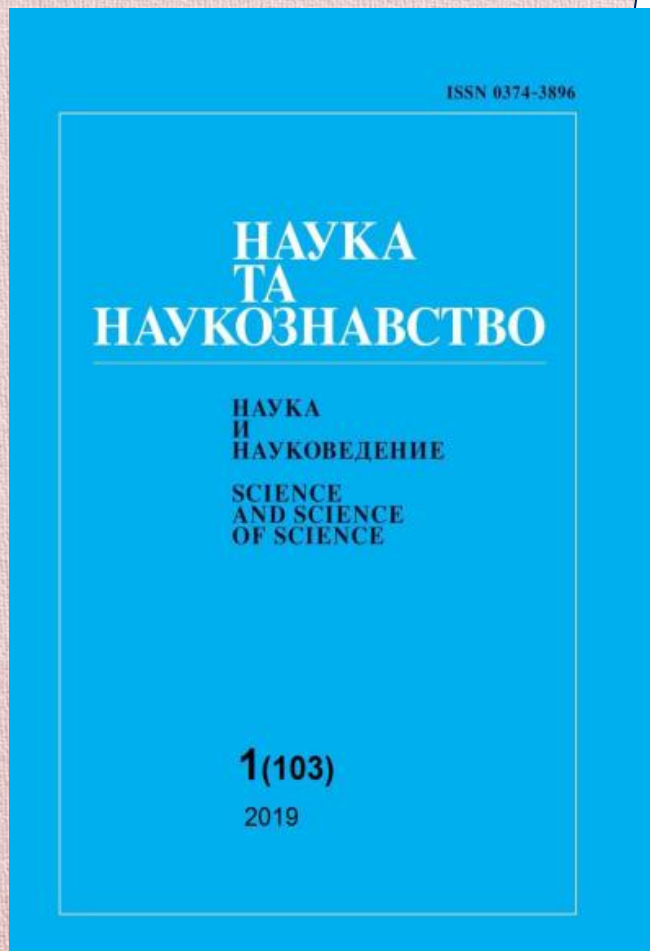
ного президента Академії наук України мешкав тут ще на початку 19 ст. і дуже швидко
 того, що "церковні Св. Троиці, состоящая в местечке Бердичеве... про своей тесноте, а бо-
 по ветхости побуждает нас к предпринятию строить новую каменную".⁷ На жаль, пода-
 ми відомості про цю гілку родоуду Липських відсутні. В Житомирському обласному
 те, що не в 1851 році поступив у класному журналі Житомирської чоловічої гімназії
 походження, із свідчення, батьки мешкають у Бердичеві.⁸ Яка його подальша дол-
 теж став далі академіка Липського свідченням?

Завалося б, родинні традиції знайдуть продовження і в четвертому поколінні Лип-
 але Володимир, отримавши середню освіту спочатку в Житомирській Першій чоловічій
 владі,⁹ а потім Київській колегії ім. Павла Гагана.¹⁰ образ зовсім іншу стежку, ви-
 ший на яку своє життя присвятив ботаніці, науковим експедиціям до далеких кр-
 вченню природи планети. Після закінчення Київського університету, він працював у
 (1921-22) і президентом (1922-1928) Академії наук України.¹¹ Ім'ям Липського у сві-
 но 47 нових видів рослин,¹² одну з вершин Пам'яру.¹³

Втім, хіба можна вкласти у кілька сухих рядків біографічної енциклопедично-
 усе те, що зробив вчений із світовим ім'ям?¹⁴ Отже повернемося до розповіді про
 родину теплого з Бердичевом. Ім'я це місто нас завдачує не тільки і не тільки тім, що
 колись служив у Троїцькій церкві Сильвестр Липський, а перш за все тому, що тут
 родині дружини Іполітовича Липського – Юлії Калістратівни К-
 Перше свідчення цьому вдалось знайти у Державному архіві Житомирської обл-
 рігастись "Заявление поверстной В. И. Липского, дворянки Полины Каллистрат-
 нович от 11 июня 1910 года. Адрес владельцев г. Бердичев, уезд Тетрапольный и
 улиць".¹⁵ У цьому документі йшлося про доручення Липського, який на той
 головним ботаніком С.-Петербурзького ботанічного саду, сестрі його дру-
 жатися і управляти його будинком в Житомирі.¹⁶ Причому, своє доручення
 починає такими словами: "Любезная сестра, Полина Каллистратовна, сим у-
 теба управляти і заведувати приналежностями мене недовільними именами
 ре", називаючи сестру дружини своєю сестрою.¹⁷ Але, зрозуміло, що лише ц-
 примуси би говорити про зв'язки академіка Липського з містом над Гни-
 право дали документи, що були виявлені автором цих рядків в архіві Рос-

**Савчук В. С. Липський Володимир Іполитович, президент
Всеукраїнської академії наук 1922–1928 [Електронний ресурс] : до 100-
річчя від дня заснування Нац. Акад. наук України / В. С. Савчук // Наука
та наукознавство. – 2019. - № 1. – С. 109-132. – Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/NNZ_2019_1_9**

**В. І. Липський був президентом
Всеукраїнської академії наук (ВУАН) в 1922 -
1928 роках. В статті висвітлено періоди
наукової діяльності В. І. Липського в галузі
ботаніки, повернення його в Україну і участь
у роботі в низці академічних структур.**

Гармасар В. Г. Липський Володимир Іполитович [Електронний ресурс] :
до 150-річчя від дня народж. / В. Г. Гармасар // Наука та наукознавство.

– 2013. - № 2. – С. 78-86. - Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/NNZ_2013_2_11

Проаналізовано
наукову діяльність
академіка
В. І. Липського,
показано основні
напрямки його
творчості,
виокремлено внесок у
вивчення природи
України, а також
Кавказу, Середньої
Азії та тогочасної
Бессарабії.

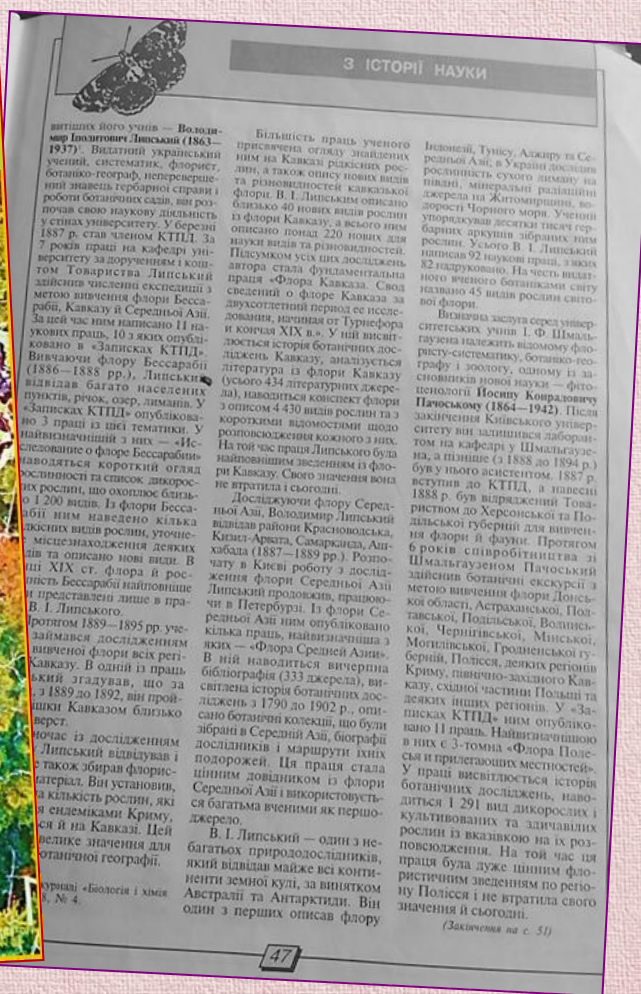
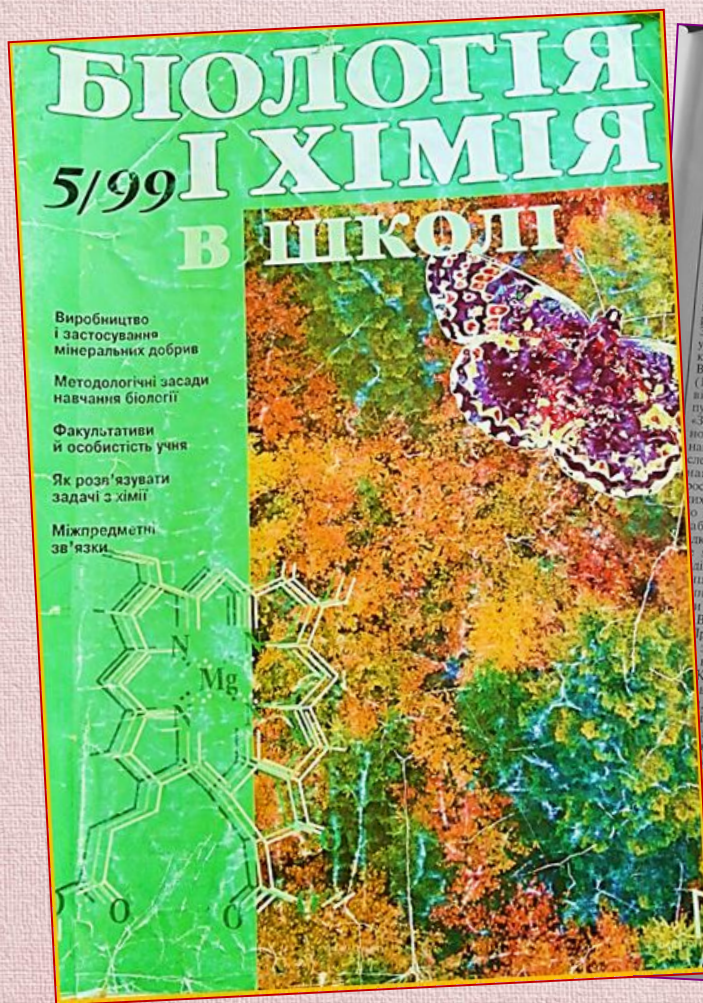
Мельник В. І. Липський – ботанік, географ, мандрівник [Електронний ресурс] / В. І. Мельник // Інтродукція рослин. – 2003. – № 4. – С. 30-36.
Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/IR_2003_4_5

Стаття присвячена 140-річчю від дня народження В. І. Липського. Висвітлено наукові досягнення вченого у галузі флористики, систематики рослин та фізичної географії.

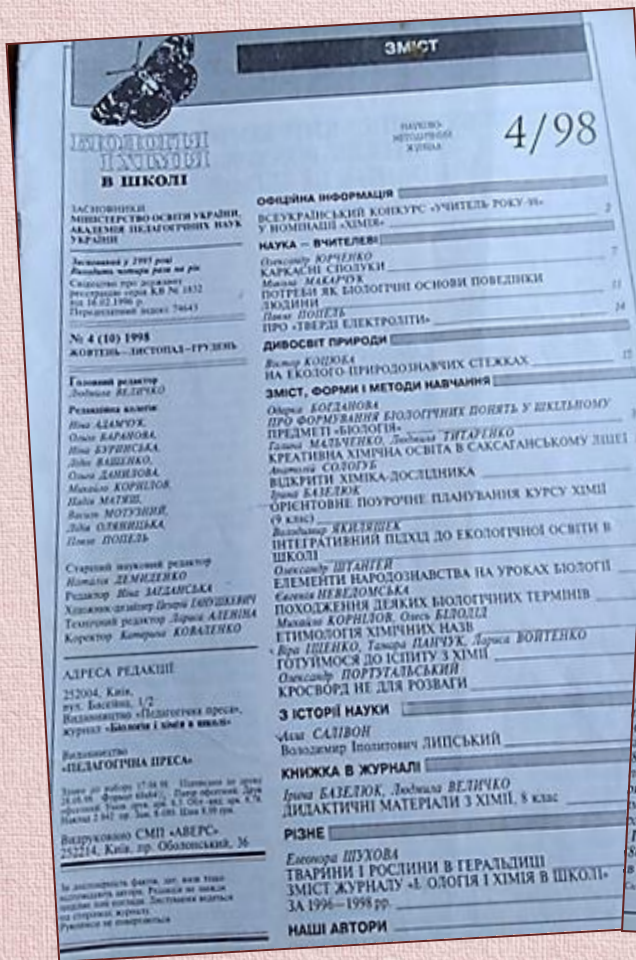

Осіюк Л. Дослідження вищих рослин ученими Київського університету св. Володимира / Л. Осіюк // Біологія і хімія в шк. — 1999. — № 5. — С. 47.

Салівон А. Володимир Іполитович Липський (1863-1937) / Алла Салівон // Біологія і хімія в шк. — 1998. — № 4. — С. 41-42.

Віртуальну виставку підготувала бібліотекар природничого факультету Бурчинська А. В.

Кількість джерел: 10.